

ERDÉLYI NAPILAP

"Otthon" írók és hírlapírók köre
GARIA, Eszterházy-u. Tp. Budapest

Főszerkesztő
DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Belföldön: Egész évre 600, félévre 400, negyedévre 210, egy hónap 70 lejt.
Magyarországon: Egész évre 50 P. félévre 25 P. negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

A király elnöklete alatt ülésezett a minisztertanács

Rövid lesz a ma megnyíló parlamenti ülészak.
Az igazolási vitát is rövidre fogják szabni

Bucuresti. Saját tud. Vasile Sassu, a tegnap kinevezett új ipar és kereskedelmi miniszter, letette az esküt a király kezébe.

Tegnap, kedden délután minisztertanács volt a királyi palotában, a király elnöklete alatt. Ez alkalommal végleges formába öntötték a trónbeszédet.

A csütörtökön megnyíló parlament ülései elé nagy érdeklődéssel és várakozással tekintenek politikai körökben. Az ülészak a kormány bejelentése szerint igen rövid lesz és azért a kormány mindent el fog követni, hogy az igazolási vitát és a felirati javaslat rendszerint hosszantartó vitáját megrovidítse.

Az ellenzéki pártokban azonban igen kevés hajlandóság mutatkozik arra, hogy az igazolási vita harcaiból és a felirati vita szónoklái alkalmairól lemondjon s azért nem hiszik, hogy a kormánynak az ellenzéki pártok mérsékletet kérő felhívása eredményre vezessen.

A török külügyminiszter első látogatása Romániában

— Titulescut ismét megoperállák —

Bucuresti. Saját tud. Tevfik Rüsdi bej kedden délután fülötör szállott Konstantinápolyban a Zafir nevű hajóra, amely éjjel két órakor érkezett a konstanzi kikötőbe. A török külügyminiszter — akinek ez az első látogatása Romániában, — ma, szerdán reggel hat órakor szállott partra s a bucaresti török követ, a külügyminisztérium képviselője és a helyi hatóságok üdvözölték.

A Dimineata szerint lehetséges, hogy a balkáni-paktum aláírása nem Belgrádban, hanem Bucurestiben fog megtörténni, mert Titulescu, akit tegnap ismét műtétnek vetettek alá, nem gyógyult fel még annyira, hogy orvosai a belgrádi utat megengednék neki s így a külügyminiszteri találkozás nem a szerb, hanem a román fővárosban lesz.

Rüsdi bej szerint Bulgária csatlakozni fog a balkáni paktumhoz

Bucuresti. Saját tud. Tevfik Rüsdi bej török külügyminiszter partraszállva, nyilatkozott a sajtó képviselőinek.

— Különös öröm nekem, — mondotta, — hogy Romániába jöhettek és találkozhatom kitűnő barátommal, Titulescuval. Bizonyos, hogy a balkáni paktum megkötésére irányuló tárgyalások eredményre fognak vezetni. Mindnyájan, akik e célból összeülünk, át vagyunk hatva a balkáni államok között béke, barátság és testvériség szükségességének gondolatától.

— Barátommal, Titulescuval, — folytatta, — fontos kérdéseket fogunk Bucurestiben megbeszélni és együtt utazunk Belgrádba. Ami Bulgária vonakodását illeti, meggyőződésem, hogy az is előbb-utóbb csatlakozni fog az egyezményhez, mert szomszédos államaival közös érdekei vannak.

A török külügyminiszter szerdán délelőtt 11 órakor érkezett meg Bucurestibe, ahol a pályaudvaron Tătărescu miniszterelnök, Savel Radulescu külügyi államtitkár, a lengyel és görög követelek, valamint a török követség egész személyzete fogadta. Tevfik Rüsdi bej

az Athene Palasban szállt meg. Ebédre Titulescuhoz ment.

Sztambul lesz az új Balkán-unió fővárosa.

Belgrádból jelentik: Itteni körökben úgy tudják, hogy Tevfik Rüsdi bej és Titulescu csak pénteken utaznak Belgrádba. Marimos pedig csak szombaton, silyenformán a négyes találkozó 2-a helyett csak 3-ikán jön létre.

Sztambuli beavatott politikai körökben úgy tudják, hogy a balkáni paktum aláírása után Sztambul lesz az új Balkán-unió fővárosa. Sztambult szabad várossá nyilvánítják, de Törökország gyakorolja továbbra is a felségjogokat. A város a balkáni paktum aláíró államainak együttes kormányzata alá kerül. Új zászlót, külön rendőrséget kap és külön bélyeget bocsát ki.

Három király találkozása Szófiában

Bucuresti. Saját tud. A tegnapi reggeli szófiai lapok szerint Károly, Boris és Sándor királyok találkozása március hónapban Szófiában fog megtörténni, amikor Károly és Sándor királyok visszaadják Boris király látogatását. E híreket Musanoff kissé korainak minősítette az újságírók előtt.

Fából vaskarika

Irta: Sulyok István dr.

Ugy látszik, hogy ebben a nyugtalan korban nemcsak a kormányrendszerek esnek át gyökeres változásokon, hanem maguk a politikai alapfogalmak is.

Demokrácia alatt például eddig általában és elméletben azt a kormányrendszert volt szokás érteni, amelyben a népakarat jelenti az államhatalmat, a népakaratnak az útja pedig a hatalomhoz tökéletesen szabad.

Ebből a szempontból példásan demokrata a weimari Németországnak a berendezése. Teljesen szabad választások s korlátlan tevékenység a pártok számára jellemezték ezt az uralmi rendszert.

A legtöbbit erre a dicsőségre csodálatozóképpen a mai német uralomnak a hívei hivatkoznak. Amikor azt akarják előtérbe állítani, hogy a diktatura, amire berendezkedtek, népdiktatura, mert az öntudatos polgárok tulajdonképpen nagy többségének az akaratából született meg.

Ennél azonban még sokkalta csodálatozóbb az, hogy a weimari rendszernek a hívei, ahelyett, hogy mindvégig megtartott elvhűségükre büszkének lennének, most keserű szemrehányásokat tesznek maguknak s egyre mélyebben bánják azt a szabadságot, amely utóbb végzetükké vált.

Ez éppen az a pont, ahol a demokrácia fogalmának az a furcsa ingadozása és végzetes válsága kezdődik, amelyről szólanak akunk.

Megszületett az az elmélet, hogy a demokráciának szabad a maga fennállásának a védelmére szabadság és alkotmányellenes eszközök is nyulnia. Vagyis a demokráciának szabad autokráciává válnia, hogy — megmaradhasson demokráciának!?

Az ember azt hinné, hogy valahol tévedés van a dologban s ez a paradoxon Shaw valamelyik vigjátékának a tárgya, nem pedig a nemzetek életében jelentkező valóság s történelmi fejlemény.

Aki azonban némi figyelmet szentel a csehszlovák államvédő törvénynek, amely 1933 október 25-én lépett életbe, meggyőződhetik róla, hogy ez a szokatlan színjáték valóban Európa színpadán folyik.

Ez a törvény a legszabatosabb jogi mű, amelyet valaha olvastunk. Csupán a címe kissé általános. A tartalma szerint megfelelőbb volna, ha „kényelmetlen politikai pártok kikapcsolásáról szóló törvény” volna a neve. Avagy pedig „a fennálló kormányrendszer biztosításáról” szólna.

Az államvédelem szempontjából ugyanis ez a törvény semmi mással nem foglalkozik, mint csupán azoknak a pártoknak a megszüntetésével és felfüggesztésével, amelyek az állam függetlenség, területi épsége, alkotmányos rendje avagy pedig — republikánus és demokrata államformája ellen kívánnak küzdeni.

Ime: a fából való vaskarikának legklasszikusabb esete. A csehszlovák köztársaságban éppen olyan kevéssé lehet valaki például royalista, mint ahogyan tiltott dolog volt a cárok birodalmában köztársasági érzelmek vallani...?

Méltán kérdezhetné ezeketán valaki, hogy

Az I. kötet január—március,
II. kötet április—június,
III. kötet július—szeptember,

IV. kötet október—december
hónapokra eső életrajzokat
foglalja magában.

MEGJELENT
Schütz Antal
egyetemi tanár szerkesztésében négy kötetben

Az új, teljes Szentek élete

A kb. 1400 lapra terjedő, négykötetes munka ára:

1. Szép papíron, fűzve	360 lei.
2. Félvászonkötésben	450 "
3. Lilaszínű, egészvászonkötésben, arany nyomással	540 "
4. Igen finom, vastag könyvpapíron, barna selyemfényű vászonkötésben, dús aranyozással	720 "
5. Barna luxusbőr-kötésben, dús aranyozással	1020 "

Részletfizetési kedvezmény is kapható.

Megrendelhető az „Erdélyi Lapok” könyvosztályánál.

— így állván a dolgok, — mi is hát a különbség a prágai reszpublika és a cári despotizmus politikai szabadsága között?

A különbség lényeges és legfőképpen abban a körülmények között aprólékosan jelentkezik, ahogyan a politikai véleményszabadság megszűnését ez a csehszlovák törvény jogi formába öntötte.

A szóbanforgó törvény négy részből és összesen 24 szakaszból áll.

Az első részben az eseteken kívül, amikor pártok felfüggesztésére vagy megszüntetésére sor kerülhet, csak még annyi van, hogy a döntés ebben a kérdésben a mindenkori — kormányt illeti meg!

A második rész azokról a következményekről szól, amelyek a felfüggesztéssel járnak.

Ez a felfüggesztés olyan alapos, hogy nemcsak a szokásos párttevékenység válik tilossá, hanem az egykori párttagoknak sokféle életmegtartásuk is. Például: csak bizonyos módokon szabad köszönni, más köszönési módok viszont tilosak. A csehek azonban sokkal több tapasztalatot gyűjtöttek az autokratia osztrák uralom alatt, semhogy az ilyen miknél megállanának. A kormány tehát nemcsak a pártok működését felfüggeszti fel, hanem betilthat minden olyan egyesületet, szövetséget s egyéb mozgalmat, amelyről az a véleménye, hogy a kárhoztatott pártok a szolgálatában állnak. De még ez sem látszott elégnak. Ez a törvény még arra is jogot ad a kormánynak, hogy kereskedelmi vállalatokat és szervezeteket különleges ellenőrzés alá helyezzen s működésüket bizonyos feltételekhez kösse, ha úgy találja, hogy ezek a gazdasági alakulatok a kérdéses párt érdekeit igyekeznek előmozdítani. Sőt: e vállalatok élére új vezetőket is állíthat!

A legfőbb bizonyíték pedig arra, hogy a

gyanu jogos, az, ha ezeknek az egyesületeknek vagy kereskedelmi alakulatoknak a vezetőségében olyan személyek találhatók, akik az üldözött pártok a vezetésében valamilyen szerepet vittek.

Az csak természetes, hogy a felfüggesztett pártok semmiféle újságot, vagy nyomtatványt nem adhatnak ki. Ugyanakkor azonban nem csak a demokráciáknak, hanem általában az újabb államszervezeteknek az életében az a rendelkezés, hogy felfüggesztett pártok tagjai minden olyan tisztségüket, vagy hivatalos megbízásukat elveszítik, amelyhez választás, vagy kinevezés útján jutottak!... S az is, hogy a cabinet noir ebben a törvényben kap először nyilvános elismerést.

Messze a jövőbe néz az a rendelkezés, hogy a felfüggesztett pártok a felfüggesztéstől számított 3 év alatt semmiféle nyilvános gyűlést nem tarthatnak. S igen érdekes, hogy a felfüggesztett pártok képviselőinek még azt a parlamenti beszédét sem szabad közölni, amelyben a felfüggesztés ellen tiltakoztak!

Van azonban e sok „tilos” között egyetlen, egyenesen megható rendelkezés is. Azok helyébe, akik e törvény alapján állásukat elvesztik, ugyanolyan anyanyelvű tisztviselőket kell kinevezni! Ezt a gondoskodást legfeljebb az a gond homályosíthatná, el e szerint, hogy e törvény ellen a kisebbségi egyezmény sem igér különösebb védelmet!...

A törvény harmadik szakasza a pártok feloszlásáról s annak következményeiről rendelkezik.

Uj ebben csak annyi van, hogy a feloszlott pártok parlamenti képviselőit is azonnal elvesztik s azok a párttagok, akik a feloszlás előtt legalább hat hónappal ki nem léptek, a jövőben sem jelölhetők többé. Ezenkívül pedig az ilyen párt vagyona felszá-

molás alá kerül s ami aztán megmaradna, az államot illeti korlátlan tulajdonjoggal.

A negyedik szakasz több pontban arról rendelkezik, hogy ki tekinthető valamilyen párt tagjának. Ezek szerint nem csak a párttag, aki forma szerint tevékeny tagja volt a pártnak, hanem az is, aki a párt bizonyos tevékenységét — helyeselte!

A büntetések, amelyek e határozmányok áthágásával járnak, összesen nem léphetik túl a hat havi elzárást. Ebben benne foglalják az elzárás átalakuló pénzbüntetés is. Maga a törvény, ha előbb hatályon kívül nem helyezik, 1935 január 1-én hatályát veszti.

Ez nagyjában az a törvény, amely — amint láttuk — elég autokrata módon védi meg a csehszlovák demokráciát. Ez eléggé nagy meglepetés. Az átlagemberek ugyanis világszerte azt hitték, hogy az olyan áldásos berendezkedéseket, mint a csehszlovák demokrácia is, maguk azok az áldások védik, amelyeket polgárainak osztogat s nincs szükségük azokra az eszközökre, amelyekkel regebben csak a legsötétebb despotizmusok éltek. Annál is inkább hihették ezt, mert hiszen ezeket a hajdani uralmakat éppen az ilyenfajta rendelkezéseket nevezték el a szabadság szellemei despotizmusnak, autokráciáknak, zsarnokságoknak s más hasonlóknak.

Csoda-e, ha ezek után arra a következtetésre jutunk, hogy vagy az ilyen ország nem demokrácia többé, ha annak is nevezi magát, avagy pedig a demokrácia fogalma körül történt némi észrevétlen eltolódás?...

(A csehszlovák törvény szövegét a *Dimineața* január 27. számában közölt szöveg után ismertettük. A bucaresti-i lap teljes terjedelmében közli azzal a megjegyzéssel, hogy értesülése szerint azt az államvédő törvényt, amelyet a Tătărescu kormány elsőnek fog a parlament elé terjeszteni, ez a csehszlovák törvény inspirálja.)

Uj vasútvonalat építenek Dornavatra és Iva-Mica között

Bucuresti. Saját tud. Tegnap délután Franasovici közlekedésügyi miniszter elnöklété alatt összeült a bizottság, amely az Iva-Mica—Dornavatrai vasútvonal építésének lehetőségeit tanulmányozza. Az új utvonalon 76 és fél kilométer lesz s az építési költségek körülbelül 1485 millió lejt tesznek majd ki. Ezen a vonalon már 1908-ban épült iparvasút a Nasod mellett Ilváról csaknem Dornavatraig. Bukovina felől ez a legalkalmasabb völgy vasútepitésre. A bistricei vonalon a legrövidebb ut lesz Bucovinába Csernovitzba Erdély felől.

A SZEREP

Írta: Pap Miklós.

A majom volt az egész trupp lelke. Csodálatos idomíthatóságán, intelligenciáján mindenki elbámult és faluhelyen, kis vidéki városokban sokszor mondogatták az áhitattal figyelő, jámbor atyafiak: — „Ennek a majomnak esze van!” — Lehet, hogy jól gondolták, lehet, hogy nem — ki láthat bele a természet titkaiba, — elég az hozzá, hogy Tommynak tényleg nagyon sok esze volt, tehetségét és tanulmányosságát pedig megirigyelhette volna sok természetűdös.

Egy esőbejutott állatseregletből vette meg annakidején Marucchi, — az olasz származású vándorkomédiás, — hat forintért és csakhamar kiderült, hogy nagyon jó üzletet csinált. A csimpánz szelíd, engedelmese tanítványának bizonyult, hihetetlen ügyességgel sajátította el a legnehezebb produkciókat s nonszokásra már önálló száma volt a faluzó, vásároló cirkuszok és vándorkabarek műsorán. Attól kezdve már együtt kaptak szerződést, együtt kerestek kenyeret: Marucchi és a majom. Volt egy közös jelenetük: a táncosnőnek maszkírozott Marucchi és a gavallérnak felöltöztetett majom. Táncos, mókás duettjükét — a „Marucchi and partner” tánckomikusok-

kot — még a kényesebb igényű közönség is megtapsolta.

Jól kerestek, dűlt a pénz a házhoz. Tommy nagyon igénytelen volt, különösen bedresszírozott szalonképessége és a befogalmazott háziasság fölöslegessé tettek minden különösebb kiadást. A gazdája így mellett aludt a földön és nagyon sovány kosztal is beírta. — a majom üzembőltsége nem rugott többre, mint a napi elelem, egy olcsó szájkosár utcai használatra és néhány ócska jelmez.

Marucchi áldotta a sorsot, hogy az állatot neki ajándékozta. Élete boldogságát vélte a csimpánzban feltalálni és forró szicíliai vérének minden szertelenségével szerette, becázta a majmot. Valóságos baráti viszony fejlődött ki közöttük az idők folyamán: hosszú téli esteken, előadások után együtt kuporogtak a hónaposszobák kis vaskályhája előtt: a majom és az ember. Langyos nyári éjszakákon együtt csavarogtak a mezőkön, erdőszéleken és beszélgettek, mindegyik a maga módja szerint: az ember gyors, kapkodó, mindig valamilyen túlfűtött érzéstől reszkető hangján, a majom pedig az ő groteszk és kifürkészhetetlen mimikájával. Elválaszthatatlanul összeszoktak, szinte végzetlenül együttforrott a sorsuk: az ember szerette a majmot, a majom utánozta az embert...

Mikor annyi pénzt összekuporgatott, hogy megvalósíthatta gyermekkori álmát, Marucchi

önállósította magát. Bolyongásai alatt már elejtársat is szemelt ki magának, egy vándorcirkusz fiatal csillagát, akinek költőnő és műtörténetmánya vetekedett szépségével és szinte legendás erényességével. Megközelíthetetlen volt nemcsak erkölcsi értelemben, hanem artistamesterségének művészi produkálásában is. Marucchinak — aki nem volt aszfaltbetyár természet — tetszett ez a ponyvák birodalmában szokatlan szemérem és önzetemes tisztaság, amivel Karolin kisasszony udvarlónak ostromát visszaverte. Amellett még szorgalmas és takarékos leány is volt, kevés igényű, mindez tehát az okok egész láncolatát jelentette a fantasztikusan nyárspolgár jellemű Marucchinak arra, hogy Karolint feleségül vegye.

Házasságuk boldog volt és meglehetősen. Marucchiból mintaférfj lett, szerelmes lovas és gondos családfenntartó egyszemélyben. Egész lelkével csüngött az asszonyán, azzal a furcsa, kettős szövésű lelkével, ami egy örömy kalmár józan, számító realitásából és egy szélsőségekre hajló, bohém komédiás rájongó idealizmusából volt összerakva. Karolin is hűséges, gyöngéd és gondos feleségnek bizonyult, nem volt képes nagy fellángolásokra, nem ismerte a világokat döngető, feneketlen szenvedélyeket, de azokat a mély örvényeket sem, ahová a nyomor, a hiúság, bosszú, vagy butaság rántják le az asszonyokat. Szé-

Nagy szabálytalanságokat fedeztek fel az erdőpénztárnál

Felfüggesztették a vezérigazgatót és a kereskedelmi igazgatóját

Bucuresti. Sajat tud. A CAPS ügykezelésének felülvizsgálására kiküldött bizottság tegnap beterjesztette jelentését a földművelésügyi miniszteriumnak, amelyben rendkívüli szabálytalanságokat állapít meg. Többek között megállapította a bizottság, hogy a CAPS Calinesiben falerakatot létesített, amelyben — a könyvek szerint — 897.000 kg. fa van. a valóságban azonban csak 10.000 kilogramm s ez a mennyiség egyáltalában nem indokolja új fatelep berendezését.

Megállapították, hogy a CAPS-nál a tisztviselők egész légiója kap szép fizetést, anélkül, hogy bármilyen szolgáltatást teljesítené. Továbbá a CAPS engedélyezte nagymennyiségű fa eladását, fizetéskeptelen egyéneknek, ami miatt több tízmillióval károsodott. Azután megállapították, hogy a CAPS szükségtelen fűrészgyárakat vásárolt s hogy e beszerzéseket valamiképpen igazolja, olyan erdőket vágatott ki, amelyeknek irtását az erdőtvény intézkedései kategorikusan tiltják.

Azán a CAPS könyvelésében egyszerűen hamisított számok szerepelnek.

A valóságban, noha a CAPS önkormányzati intézményének vezetősége az évi termelést kétmilliárdra becsülte, a tényleges hozam nem haladta meg a 25 milliót.

Különösen gyanús egy haszontalan fűrészgyárnak a megvásárlása, egy ismert, ma már ellenzéki politikustól. A múlt év májusában a CAPS igazgató-tanácsa megállapította, hogy ezt a fűrészgyárat nem érdemes megvásárolni, mert a berendezése ósdi és nem teljes és így nem alkalmas arra, hogy a bistriza-völgyi erdőségek kitermelésére üzembe helyezték. Három hónappal később azonban ugyanez a tanács ugyanabban a gyárban mindent a legpéldásabb rendben talált. A vásárt megcsinálták s hogy ezt igazolják, a CASA Padurilor 28.000 köbméter fát rakott le az ujonnan beszerzett gyárban, amely fa mennyiség még ma is ott rothad.

Mindezeket a szabálytalanságokat pedig nyilvánvalóan politikai céllal követték el, a nemzeti-parasztpárti kormányzás idején.

A földművelésügyi miniszterium a jelentés alapján felfüggesztette a Casa Padurilor vezérigazgatóját, Petre Joant és egy Cosel nevű mérnököt, a CAPS kereskedelmi igazgatóját.

Bulgária és Albánia hozzájárulását remélik a Balkán-egyezményhez

A török külügyminiszter az egyezmény szövegtervével Belgrádból Szófiába utazik

Belgrádból jelentik: Bucuresti hírek szerint Belgrádban ismételtén és a legnyomatékosabban kijelentették, hogy a jugoszláv, török, román és görög képviselők február 2-iki összejövetelén az összes balkáni államok összefogásának a lehetőségéről fognak tárgyalni. Ennélfogva elsősorban arról fognak tanácskozni, hogyan lehetne Bulgáriát és Albániát a balkáni egyezményhez való csatlakozásra bírni. Az esetben, ha Titulescu betegsége miatt nem vehetne részt a találkozóon, Romániát a belgrádi román követ fogja képviselni.

Tevfik Rüsdi bej török külügyminiszter szerdán reggel megérkezett Galatiba ahonnan folytatta útját Bucuresti felé.

A fentiek szerint még korai az a hír, mintha a balkáni egyezményt már ezen a belgrádi találkozón aláírnák. Ezalkalommal még csak az egyezmény első szövegtervének az egyeztetését (a parafálást) viszik végbe, s ezt

az első szöveget Tevfik Rüsdi bej hazautaztában megmutatja Szófiában. Remélik, hogy a szófiai bemutatás során sikerül olyan megoldást találni, amelynek alapján Bulgária is majd aláírhatja az egyezményt.

Uj szerb kormányválság, ami függőben marad a Balkán-egyezmény miatt.

Belgrádból jelentik: A szkupstina pénzügyi bizottsága Georgevics pénzügyminisztert ismételtén leszavazta költségvetési javaslatával. Minthogy a Srskics-kormány ugyanezen bukott meg, politikai körökben a kormány helyzetét megingottnak tekintik. Azonban a beavatottak azt is tudják, hogy kormányválságról jelenleg mégse lehet szó, mert a Balkán-egyezmény érdekében való belgrádi négyes találkozót nem akarják belpolitikai kérdésekkel zavarni.

Nemzetközi barátkozás a berlini lovaglőversenyen.

A berlini nagy nemzetközi lovaglőversenyen résztvevők a verseny után összegyűltek a birodalmi fővárosban. A lovakat gondozó legénység között különösen meleg barátság fejlődött ki. Képünkön egy német, egy francia, és két ír katona szórakozik együtt.

rette az urát az ő nyugodt, kiegyensúlyozott szerelmével és így csendes egyhangúságban folydogált az életük.

Marucchinak, mióta önálló lett, csak három gondolata volt: a majom, az üzlet és az asszony. Ez a három tulajdonképpen egy volt, valami kibogozhatatlan érdeklődés csomóba kötötte őket a lelkén és sosem tudta őket szétválasztani, nem tudott egykre sem gondolni anélkül, hogy a másik kettő rögtön eszébe ne jusson. Még az asszonyra nézve kissé lealázó rangfokozati sorrendet is logikus következtetés alapján állította össze: ha nincs majom, nem megy az üzlet, ha nincs üzlet, nem bírja eltartani az asszonyt. Szóval a majom volt a legértékesebb, az asszony a legfontosabb. Minden dolgát, cselekedetét ez a háromágú gondolat irányította, bármit tett, bármi történt vele, mindent hozzájuk mért, velük hozott kapcsolatba, szinte megszemélyesítette őket magába, beleyurta a saját lelkébe s azok minden egyebet kiszorítottak a tudatából.

Az üzlet jól ment. Marucchi élelmes volt s miután ők hárman is dolgoztak, hát lehetőleg kevés személyzetet foglalkoztatott. Legtöbbször úgy állította össze a műsort, hogy egyes számok jó hosszúra nyuljanak, kitöltsek az időt s így ugyanaz a szereplő kétszer is, háromszor is változtathassa szerepét. Így a közönség nemcsak elégedett volt a bő és hosz-

szú programmal, hanem respektálta is a cirkuszt, amelyiknek ennyi alkalmazottja van. Valójában pedig sose volt több egy pár szerződöttetett artistánál, erőművész- vagy légtornásznál, mert Marucchi könnyen nélkülözte őket: ő maga mindenhez értett, a felesége is sokoldalú tehetséggel volt megáldva, a majom pedig akár egyedül is kitöltötte egy egész estét lehetetlen mókáival. Nem is tartott Marucchi más állatot soha s az egymaga rengeteg megtakarítást jelentett.

Mikor már az asszonyt is teljesen megszokta a majom — Karolin nagyon hamar megszerette az állatot és mindent elkövetett, hogy a kegyeibe férközzék. — hármában is játszottak a cirkuszban közös jeleneteket. Néha egész kis szindarabot adtak elő, amiket Marucchi fantáziája termelt ki és amelyeket órákig próbálgattak délelőtt a cirkuszban, vagy késő este a lakásukon.

Egy ilyen némajátékuk különösen nagy sikert ért el. Karolina kifeszített kötélén keeses táncokat lejt s közben Marucchi — mogorva, vén Othellonak maszkírozva, rongyos ruhában — mintha tanítaná, egy ostorral dirigálja. Jön egy szolga és kihívja a tanár urat. A szép táncosnő erre felhasználja az alkalmat, leugrik a kötélről és egy hintaszékbe vetve magát, csendesen pihen. Hirtelen beugrik a közönség soraiból a finom uracnak öltöztetett Tommy s letérdelve a művésznő

elé, szerelmet vall neki. Áradozik, cilinderét lengeli, karjait szétárja, mindentéle arcjátékkal és mozdulattal iparkodik érzelmeit kifejezni. De beront a férj, kezében revolverrel. A művésznő felsikolt, az udvarló pedig cilinderét is hátrahagyva, hanyatt-homlok elmenekül és a porondot szegélyező deszkakorlát mögül lesi kétségbeesve, hogyan öli meg szépséges hölgyét a vén Othello.

Nagyszerűen betanult pantomin volt, a közönség kitűnően mulatott a majom mimikáján, élvezte Karolina táncművészetét és sirt a gyilkossági jelenetnél. Volt taps, lelkesedés, telt ház és gyűlt a pénz a kasszába.

Egy nagyobb vidéki városban tanyáztak, amikor Karolin megsugta az urának, hogy félév múlva anya lesz. Marucchi tapsolt, ujjongott, azután elszaladt egy ügynökhöz és szerződöttetett még egy artistát, mert most már az asszonyt kimélni kellett. Karolint egészen felmentette a szereplés alól, csupán a „Don Juan és Othello” című némajátékban engedte résztvenni, mert ezt a számot nem lehetett levenni a műsorról a közönség elhidegülésének veszélye nélkül. Határtalanul boldog volt, két ember helyett is dolgozott és az ujonnan szerződöttetett munkaerővel is meg volt elégedve. Igaz, hogy életre-halálra udvarolt az asszonynak, de hát a cirkuszokban az rendes dolog, hogy csupa lojalitásból csapják a szelet a direktorok feleségének és különben is megszok-

Véglegesen megszüntették a német birodalom weimari alkotmányát

Hitler kancellár nagy beszédet mondott a birodalomgyűlésen az időszerű kérdésekről. Az ausztriai pártharcok miatti felelősségről is nyilatkozott

Berlinből jelentik: Kedden, január 30-án volt egy éve, hogy Hitler Adolf átvette a német birodalmi kormányzat vezetését. Erre a napra, délután 3 órára hívták össze a birodalmi gyűlést, hogy megszavazzák az alkotmány teljes átalakítását és véglegesen megszüntessék a weimari alkotmányt.

Az ülés elején Göring hosszasan ismertette a Hitler uralmának egy esztendeje alatt történt eseményeket és az elért eredményeket.

Utána Frick birodalmi belügyminiszter bejelentette az alkotmánymódosító javaslatot. Eszerint a birodalom országainak valamennyi felségjoga a birodalomra száll, az országok parlamentjei megszűnnek s a helytartókat és kormányzókat a birodalmi belügyminiszter alá rendelik. A birodalmi belügyminiszter felhatalmazást kap, hogy új alkotmányt dolgozzon ki és azt rendeletileg az egész birodalom területén életbe léptesse.

A birodalmi gyűlés a javaslatot mindhárom olvasásban elfogadta s törvényerőre emelte.

A keresztény egyházak és a monarchia kérdése.

Hitler kancellár hosszabb beszédet mondott, amelyet a nemzeti szocialista „néppel a népért” jelszóval kezdett meg. A továbbiak során két belpolitikai problémát fejtegetett. Egyrészt a nemzeti szocialista állam és az egyház közötti viszonyról szólott, azután a monarchia kérdésével foglalkozott. Az egyházzal való viszony fejtegetésénél a kancellár a keresztény egyházak fontosságáról igen komoly és emelkedett kijelentéseket tett s a vallásos érzések iránti figyelem és gond volt szavaiban.

A monarchista törekvésekre nézve kijelentette, hogy azok most belpolitikailag időszerűek nem lehetnek. Jelenleg a munkanélküliségből való teljes kiszabadulás és a német társadalom belső megújítása az, amire minden gondot rá kell fordítani. Egyébként a nemzeti szocializmus felfogása az, hogy aki a német birodalom élén áll, megbízását csak a néptől nyerheti. Áttérve a külpolitikai kérdésekre, megismételte eddig hangoztatott álláspontját, amely szerint: a német birodalmi kormány békét akar, de a becsület és egyenjogúság békéjét.

Az Ausztriával való viszony kérdésében leszegelte, milyennek látja a két ország viszonyát. Hangoztatta, hogy a német birodalom kormányát nem lehet felelőssé tenni, ha Ausztria egyes pártjai az ottani kormányzat ellen harcot folytatnak. Ez teljesen Ausztria

belügye. Az Ausztria és Németország közötti feszült viszony miatt se Németország felelős, mert a barátságtalan viselkedést az osztrák kormány kezdte.

Ausztriával kapcsolatban még kijelentette a kancellár, hogy semmivel se bizonyítható az az állítás, mintha a német birodalom erőszakot akarna alkalmazni az osztrák állammal szemben. A legerélyesebben vissza is utasította az osztrák kormány részéről indított azt a gyanúsítást, hogy a német birodalom részéről valamilyen lámadást intéznek, vagy terveznek Ausztria ellen.

Végül megemlékezett még a kancellár a Saar-vidék ügyéről, majd köszönetet mondott Hindenburgnak.

A bécsi kormány elégedetlen.

Mint Bécsből jelentik, Hitler kancellárnak Ausztriával kapcsolatos kijelentései nem nyitották a helyzetet. Hír szerint Ausztria nem foglalja az addig állást a két ország közötti viszony kérdésében, amíg meg nem érkezik a válasz Berlinből a legutóbbi osztrák intervencióra.

Megalakult az új francia kormány

Daladier miniszterelnök az adóterhek könnyítését és a visszaélések megszüntetését igéri

Párizsból jelentik: Kedden délután az új Daladier-kormány letette az esküt. A főbb miniszteri tárcákat a következőképp töltötték be: Miniszterelnök és külügyminiszter: Daladier. Igazságügy: Penancier. Belügy: Frot. Pénzügy: Pietri. Hadügy: Fabry. Légügy: Pierre Cot. Gyarmatügy: De Jouvenel. Kereskedelemügy: Mistler. Kereskedelmi tengerészet: Guy de la Chambre. Nyugdíjügy: Ducos.

Az új kormányt általánosság tartózkodással fogadják, mert nem hozta meg az új személyiségek rezsimjét.

A Le Temps sajnálkozását fejezi ki már előre, hogy az új Daladier-kormány előde sorsára jut.

Érdekes, hogy Tardieu csoportja már is megvonta bizalmát a kormánytól, míg a neoszocialisták bizalmat szavaztak. Így az a különös helyzet állt be, hogy amíg a jobboldal, amely fontos miniszteri tárcákat kapott, részben a kormány ellen, amíg a kabinetből ki-

maradt szélső baloldal a kormány mellett szavaz.

A franciáknál komoly hatást keltett Hitler beszéde.

Párizsból jelentik: Hitler beszédét a francia sajtó hosszú cikkekben ismerteti és kommentálja. Hitlernek a Németország békeszándékáról és az egyenjogúság melletti kitartó küzdelem folytatni akarásáról tett kijelentéseit francia oldalon tárgyalási ajánlatnak veszik. A jobboldali lapok felszólítják Hitlert, tegyen komoly békeajánlatot.

Az angol munkáslap írja: El kell fogadni a Hitler békeajánlatát.

Londonból jelentik: Az angol sajtó óvatossággal, de barátságos hangon foglalkozik Hitler beszédével és szavaiból Franciaország számára jó következtetéseket von le.

A Times szerint Hitler sokkal szabadabban és nagyobb jogkörrel folytatja a békére irányuló politikáját, mint bármely más német kormány.

A Daily Telegraph szerint a német-lengyel egyezmény azt mutatja, hogy a szavakat tett is követi.

A Daily Herald (a munkáspárt lapja) szerint sokan talán szemfényvesztésnek tartják Hitler beszédét, de egy ilyen föltevés hibás és háborúra vezetne. El kell tehát fogadni Hitler békeajánlatát.

A Morning Post óvatosságot ajánl, de feltételezi, hogy a beszéd őszinte volt.

A News Chronicle sajnálja, hogy Hitler nem ígérte meg Németország visszatérését a Népszövetségbe.

maradt szélső baloldal a kormány mellett szavaz.

Az első minisztertanácsot kedden délután tartotta az új kormány. Elhatározták, hogy erősen végetvetnek a panamaügyeknek, kíméletlenül lefolytatják ezekben a vizsgálatot s egyúttal erősen biztosítják a közrendet.

Daladier miniszterelnök röviden nyilatkozott a sajtónak az új kormány legközelebbi feladatairól.

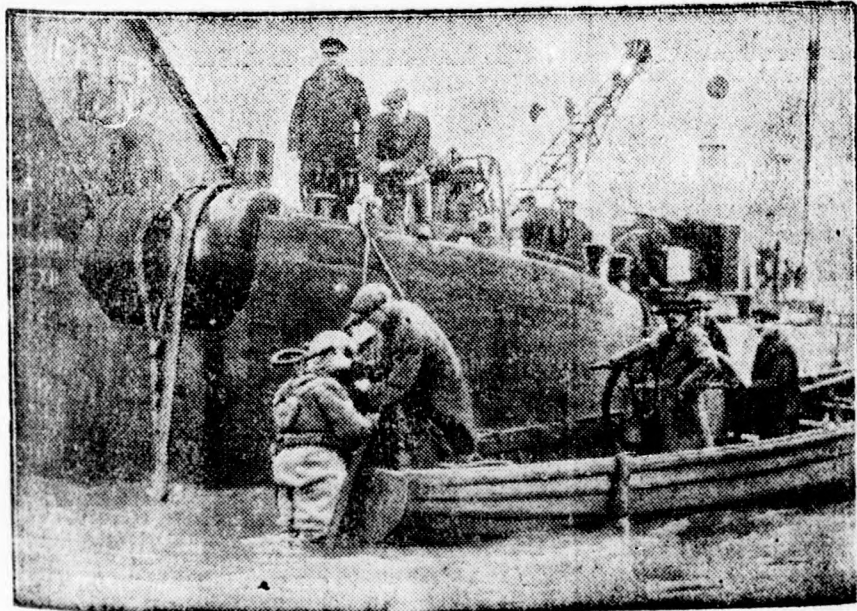
— Gyorsan és kíméletlenül véget akarunk vetni — mondotta — azoknak a visszaéléseknek, amelyek az ország lakosságát izgalomban tartják. Át akarjuk alakítani az egész pénzügyi rendszert. El vagyok szánva, hogy erősen rendszabályokkal könnyíteni fogok a francia termelésre nehezedő adóterheken. Visszaállítom a rendet és bizalmat. Külpolitikai sikereink attól függenek, hogy a belső rend helyreállítása és megszilárdítása mennyire sikerül.

Az olasz sajtó hajlékonyabb külpolitikát remél az új francia kormánytól.

Párizsból jelentik: Lapjelentések szerint Daladier, az új francia miniszterelnök a közvetlen francia-német tárgyalások híve és személyesen is el fog látogatni Berlinbe. Daladier ugyanis találkozni kíván Hitlerrel, hogy megbeszélje vele a leszerelés kérdését és a két országot érdeklő problémákat.

A szerda reggeli lapok nagyrésze hidegen fogadja az új kormányt. Nem titkolja a sajtó, hogy Daladiernek a bemutatkozásnál nehéz próbát kell a parlamentbe kiállnia.

(Róma.) Az olasz sajtó nagy örömet nyilvánít az új Daladier-kormány megalakulása fölött. Különös elégtétellel állapítja meg, hogy Paul-Boncour helyett maga Daladier vette át a külügyek intézését s így kevésbé merev külpolitikai irányra lehet számítani. Azt is elégedettséggel állapítja meg az olasz sajtó, hogy az új francia kormány tagja lett az a Jouvenel is, aki a négyhatalmi egyezmény létrejöttét francia részről annyira elősegítette.

Az angliai hajóösszeütközés áldozatainak kimentése

A Temze fölötti sűrű ködben két teherhajó ütközött és az egyik elsüllyedt. Két matróz megfulladt, akiknek holttestéért a képünkön látható buvár kereszkedik le a mélybe.

Egy magyar diák ragyogó karrierje Olaszországban

**Az építészet reneszansza indul el Itáliából
és magyar ember viszi a főszerepet**

Milano. Fizikai törvény folytán kevés helyen nem fér el sok ember. Így szorult ki Magyarországról a háború után egyre több és több tehetség. Munkájuk erejével és tudásuk legjavával teszik szebbé és erősbbe a nekik idegen országokat és egyben nagyvá a magyar nevet.

1925-ben Budapestről elindult egy diák, Faludi Jenő, Rómába és 1929 júliusában az egyetem 200 hallgatója közül az egyetlen és egyszerszámú magyar, aki elnyerte az építészdoktori diplomát. Ma, 1934-ben már ismert, sőt elismert egész Olaszországban a dr. Faludi Jenő neve és művészete, 1925-től 1934-ig évszámok. Egy fényes karrier ragyogó megállói.

— Hogyan került éppen Olaszországba? — kérdelem.

— Tulajdonképpen Pesten kezdtem a Műegyetemen tanulmányomat, de éreztem, hogy fényképről nem lehet tanulni. A helyszínen életben kell látni mindent. Az építészetben a múltat kell ismerni, hogy felfoghassa az ember a modern stílt. Ezt rögtön az első évben belátam és beiratkoztam a római egyetemre. Ott doktoráltam. Azután jöttek a pályázatok. Az elsőt Milanóban nyertem meg. Ekkor több vállalat építési tanácsadója és tervezője lettem.

Cseppet az előszobában:

— A doktor urat keresik.

Üzleti tárgyalás.

Faludi elém tett egy nagy csomag olasz újságot

— Ezekből kiolvashatja egész „karrieremet” — mondja mosolyogva. Sietve, de halkán becsukja maga után az ajtót.

Az egész ember olyan, mint egy kis gyermek. Alig másfél méter magas. Szelíd, kerek gyerekszeme van. Mikor magáról beszél, ajkai körül szerény mosoly játszik.

Lassan lapozni kezdem az újságokat és a kis ember alakja egyre nő. Mind magasabb lesz. A végén betölti a szobát hatalmas egyénisége. Oldalas cikkek:

— Faludi Jenő, a római légikikötő pályázatának nyertese. A repülőtér méreteiben felülmúlja a bourgetti és tempelhofi repülőtérét. A lap dátuma 1927. szeptember.

Szaklapok következnek. Tanulmányok az első oldalon, alattuk a név: Eugen Faludi. Egyikben, amelyik nagy visszhangra talált, a mai idők szellemének megfelelő és az olasz nemzeti jellegét megőrző stílt. Capri szigetén található régi építészeti emlékekből vezet le Ugyancsak 1927-ben hat olasz társával megnyerte Padua városrendezési tervpályázatát. A nemzetközi tudományos munkaszervezési kongresszuson az építési ügyek előadója.

1928. Róma. Légihajózási és tengerészeti kiállításon repülőtéri városzobájával vonta magára a figyelmet. III. Vittorio Emanuele, olasz király személyesen gratulált a fiatal magyar építészdoktornak — írja egyik lap vastagon szedett címmel. Egy évvel később Faludi a római aerogiekongresszus építési előadója Verona városi szabályozási pályázatának első. Bresciában második díjat nyerte el. 1933. Milánói triemmal kiállításon egész falut épített fel weekendházakból. A „Casa per vanaza” megteremtője Itáliában. Az „Urbanisti” a modern építészek egyesületének főmunkaerője. A kiváló magyar újságíró, a *Corriere della Sera* munkatársa olasznyelvű magyar antológiát állított össze. Ady Endre, Gárdonyi Géza, Karinthy Frigyes, Zilahy Lajos, Herczeg Ferenc és a többi nagynevű modern magyar írók-költők műveiből. Faludi Jenő tervezte a könyv címlapját és összes rajzait. Ugyanakkor Hoffmannsetáhl *Valaki* című misztériumához, amely a milánói Cortile San Ambrogio-ban ke-

rült színre, Faludi készítette az összes díszleteket.

Újjáépítette a római Collegium Hungaricumot. Megbízást kapott a lodi árvaház felépítésére. Alakította azelőtt pár hónappal a milánói Teatro Liricot, Európa egyetlen színháza, ahol a nézőtérre áradó mennyezetvilágítás keltős kupolában nyugszik. Alig egy-két héttel azelőtt készült el szintén Milanóban a Teatro Exelsior. Az újságok mint a színházak újjáalakítójáról beszélnek Faludiról.

Eddig jutottam az újságaim átolvasásában, amikor visszajött irodájából az építészdoktor.

Látta hol van nyitva a laphalmaz.

— Most fogom megkezdeni a harmadik milánói színház építését. A neve egyelőre még titok. Nem szabad nyilvánosságra hozni.

Első pillanában csak ezt tudtam kérdezni:

— Mondja, hogy lehet ilyen kicsi ember ilyen nagy?

— És tudja, hogy maga az első újságíró, aki megintervjuvól? — felel nevetve kérdéssel a kérdésre. — Az alacsonyágom miatt egyik pályadíj kihirdetésénél történt velem egy kedves eset. Mikor megjelentem a zsűri előtt és bemutatkoztam, előbb összenéztek. Azután egyik megkérdezte: „Fiacskám! Miért magát küldte a kedves papa, miért nem ő maga jött el személyesen?” Időbe telt, amíg

Még néhány példány kapható

a következő naptárakból:

- ERDELYI SZENT CSALAD NAPTAR. Sima papíron, igen szép képekkel, művész: Boritolappal, a legváltozatosabb tartalommal. 160 oldal. Ara: 20 lei
 - MESEMONDO NAPTAR. Népies, érdekesítő tartalom, teljes vásárjegyzék, piros fekete naptárész. 112 oldal. Ara: 15 lei
 - FÖLDMŰVELEK NAPTARA. Népies, érdekesítő tartalom, teljes vásárjegyzék, piros fekete naptárész. 112 oldal. Ara: 15 lei
 - KERESZTÉNY ÉLET KÉPES NAGY NAPTAR. Népies, érdekesítő tartalom, teljes vásárjegyzék, piros fekete naptárész. 112 oldal. Ara: 15 lei
 - PAZMANY PÉTER NAGY KÉPES NAPTAR. Népies, érdekesítő tartalom, teljes vásárjegyzék, piros fekete naptárész. 112 oldal. Ara: 15 lei
 - MARIAPÓCSI KÉPES NAGY NAPTAR. Népies, érdekesítő tartalom, teljes vásárjegyzék, piros fekete naptárész. 112 oldal. Ara: 15 lei
- Magános megrendelőknek, legalább 20 példány rendelése esetén 100% engedmény 20 példányon felüli rendelés esetén a szállítási költséget a kiadó viseli. Könyvkereskedőknek legalább 30 példány rendelése esetén 25% engedmény.

ERDELYI LAPOK NAPTÁROSZTÁLYA

Égész könyvtár pótol a

SPIRAGÓ:

ELNÖTTEK KATEKIZMUSA

A vallási ismereteknek és színdobbnél-
kötőbb predikációs témáknak, elő-
adásoknak valóságos kincsesháza.
15 éveire fordítottak le. Nemében
eddig 10 kiadás. — A három kötet nagy
nyelvcsoportokban, 1200 oldal, igen szép
és áttekinthető nyomdai kivitelem.
penz előzetes beakadéme mellett

kötve csak 420.— lei, tűzve csak 360.— lei,
és porto. Utánvételt 20 leirel drágább.

„Erdélyi Lapok” könyvosztálya

megmagyaráztam, hogy én vagyok az az építészdoktor.

— Az építés, mint megélhetés, milyen Olaszországban?

— Minden szakmában az él meg, aki bírja a harcot. Ismerni kell a lehetőségeket, amely a saját tudás és különböző faktorok egyesülése. A munkapiac mindig az egyén tudására van alapítva. Általánosítani itt sem lehet. En a magam részéről az életharcban elént tudok és tudtam állani.

— Most sokat dolgozik?

— Munkám van elég. A Galleria Vittorio Emanuele folytatásaképpen egy háztömb felállításába kezdtem. Rómában weekend-telepet építtek, Napoly mellett, Roccarozóban szállodákat, a sielő vendégek részére. Ezeken kívül itt-ott az olasz városokban bérházakat, tengerparti villákat építgetek. Sajnos, azonban utazni nem tudok annyit, mint azelőtt.

Egy újság hull le az asztalról. A legelső. Pirosceruzával megjelölve a római légikikötő pályázata.

— Látja, akkor, amikor ezt megnyertem — mondja Faludi felemelve a lapot — akkor sokat utaztam. A minisztérium légikikötők tanulmányozására küldött ki.

— Milyen a haladás az építészetben?

— Új reneszánsz készül. Ujra Olaszországból indul el. Külföldön az építészet agyi, számtani alapon áll, itt viszont lelki, inspirációs alapon. Eredménye ennek, hogy a stíl az életnek megfelelő, emberi. Külföldön az építés egyszerű, gépi teória, de az művészetté nem-sül, ha lelki alapra helyezkedik. A németországi modernségnek politikai bázisa van. Minden, ami modern, az egyben baloldali is és csak számadáson épül fel. Ennek a materializmusnak és a politikának kell kikapcsolódnia a művészetből, hogy ne vonjon maga után visszahatást. Az új reneszánsz nemcsak külsőségeken indul el, hanem a művészetek belső lelki összhangján.

Már hazafele mentem a szédítően forgalmas utcákon, de még mindig fülembe zsongott dr. Faludi Jenő ez az utolsó mondata:

— Új reneszánsz indul el Olaszországból! A művészetek új korszakának ebben az elindításában egy magyar erő is főszerepet játszik.

Sziklay Györgyié.

A kiadóhivatal üzenetei

Mindazok részére, akik befizetésükkel jogszerűságot szereztek maguknak ahhoz, hogy sor-solasunkon résztvegyenek, a napokban nekik kiállított, megfelelő számmal ellátott igazoló-levelezőlapot küldünk ki. Ennél fogva a lapunk utján kért nyugtázást mellőzni fogjuk. Amennyiben február 10-ig valaki a befizetők közül nem jutna szamozott levelezőlap birtokába, úgy annak azonnali bejelentését kérjük, megfelelő intézkedés céljából. A sorsolás február hó 17-én lesz. A hirdetett február 1-i fizetési határidő semmi körülmények között nem hosszabbítható meg.

HIREK

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal
Oradea, Str. Regele Carol II 5.
Postatakarékpénzlári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **Perédi György**

Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Plața Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza

Maniu és Vaida nem békültek ki. București. Saját tud. Az utóbbi napokban folytatott erőfeszítések, amelyek Maniu és Vaida kibékítését célozták, nem vezettek eredményre, annak ellenére, hogy a két politikus több közös értekezleten vett részt. Maniu kedden elutazott Bucurestiből, Vaida pedig meglátogatta Titulescut, akivel hosszasan tanácskozott.

Halálozás. Dicsősanmartinból jelentik, hogy háromnapos betegeskedés után meghalt Horváth Akos főszolgabíró 70 éves korában. Az elhunyt egyike volt a magyar főszolgabírók legmarkánsabb egyéniségének s úgyszólván halála napjáig dolgozott a magyarság érdekeiért. A cipiaui temetőben helyezték örök nyugalomra. Sirja felett dr. Barabás Béla volt képviselő mondott búcsúbeszédet.

Betöltötték az oradeai tábla főelnöki székét. A bucurești legfelsőbb bírói tanács úgy döntött, hogy a dr. Ilie Andor oradeai táblai főelnök halálával megüresedett főelnöki székbe Mihaiescu István táblai elnököt nevezi ki.

Politikai gyilkosság az osztrák-bajor határon. Bécsből jelentik: Az osztrák-bajor határon meggyilkolták Winkler Ferenc osztrák határőrszert. Winkler éjszakai szemleuton járt, hogy megnézzék, nem csempésznek-e nemzeti szocialista propaganda könyveket a határon át. Az Inn partján, Kufstein közelében bukkantak rá a véryomokra, Winkler karabélyára és sapkájára. Mindez arra vall, hogy a meggyilkolást kizárta előzte meg. A küzdőhely színhelyén papirhorogkeresztek is találtak. A véryomoktól jóval távolabb feküdt Winkler holtteste, félig már behavazva. A tettesek bizonyára a határon át elmenekültek. Több gyanús egyént letartóztattak.

Az ügyvédi kar a betekintési taxák ellen. Targu-Mures. Saját tud. Az ügyvédi kamara dr. Baciu Aurél dékan elnökségével közgyűlést tartott, amelyen az ügyvédi kar legújabb sérelmével, az aktak tanulmányozása után kivetett „betekintési taxa” kérdésével foglalkozott és amely taxa ellen a legerőteljesebb tiltakozást fejezte ki. Ujabbban ugyanis az ügydarabokat csak akkor adják ki tanulmányozás végett az ügyvédeknek, ha ezek előbb a betekintési taxák (pleavară) bélyegben leróják. Ez a taxa a táblánál polgári perekben 40 lei, bűnügyekben pedig 30 lei, a törvényszéknél 10 lei, a járásbírósnál 5 lei esetenként. Ez a taxa lényegesen megnehezíti az ügyvédek működését, akik kénytelenek feleiket ezzel is megterhelni. Ezért a közgyűlés elhatározta, hogy a taxa eltörlése végett megkeresést intéz a bucurești kamarai központhoz, amelyben rámutat a taxa antiszociális és igazságtalan voltára és kéri, hogy a központi kamara minden súlyának latbavetésével hasson oda, hogy ez az újabb taxa eltörlőttessék.

Staviskynének nem fizették ki a másfélmillió biztosítási díjat. Párizsból jelentik: Az angol biztosító intézet nem hajlandó kifizetni Stavisky másfélmillió frankos életbiztosítását, azaz az indokolással, hogy Stavisky öngyilkos lett. Staviskyné pert indított a biztosító társaság ellen és azt igyekszik bizonyítani, hogy férje halálát nem lehet rendes öngyilkosságnak tekinteni, mert nem önszántából, hanem szorongatott helyzetének kényszere alatt követte el tettét.

Zürichi zárlat. Párizs 20.28 egynegyed, London 16.11, Newyork 32.2, Brüsszel 71.95, Milánó 27.11, Madrid 41.55, Amszterdam 207.35, Berlin 122.32 fél, Bécs 72.93 (57.35), Prága 15.28, Varsó 58.05, Belgrád 700, București 305.

Szeplőt, májfoltot két hét alatt elmulaszt, észrevétlenül hámlaszt a

Floreal 2-es számú krém!

1 tégely ára 40 lei.

Vezérképviselő: DROGERIA „CENTRALA”, Oradea. Telefon 6-56.

Meglepetésszerűen félbeszakították a vasutasok nyelvvizsgáját. Cluj. Saját tud. Központi rendeletre ide jöttek össze azok a vasutasok, akiknek újabb nyelvvizsgát kellett letenniük. Néhány nap óta tart a vizsgáztatás, míg kedden hirtelen, minden magyarszót nélkül félbeszakították és a vasutasokat azzal küldték haza, hogyha sor kerül a vizsga folytatására, újból behívják őket. Eredményt azonban a már levizsgázottaknak sem hirdettek ki. Egyesek úgy vélik, hogy a nyelvvizsgákat véglegesen be fogják szüntetni, mert illetékes körök rájöttek arra, hogy a magyar vasutasok képtelenek bírják az állam nyelvét. De ez a híresztelés minden alapot nélkülöz.

A moldvai metropolita internálja a politikai lelkészeket. București. Saját tud. Pimen moldvai metropolita gyűjtőtábort állított fel a horvátjai kolostorban azoknak a lelkészeknek a számára, akik határozott tilalma ellenére továbbra is politizáltak. A metropolita már eddig több lelkészt internált.

Erdélyi tagot választ a Petőfi Társaság. Budapestről jelentik: A Petőfi Társaság tagajánlási határideje holnap délelőtt jár le. Az egyetlen megüresedett levelező tagsági helyre, amelyet szokás szerint az erdélyi irodalom valamelyik kiválóságai szoktak betölteni, ezúttal három ajánlás érkezett: Gyallay P. Domokos, Gyalui Farkas dr és Kristóf György dr személyét ajánlották.

20 ezer 602 méter magasságot ért el az orosz sztratoszféra-kutató léggömb. Londonból jelentik: Az Osso Aviahim orosz léggömb 20 ezer 602 méter magasságba emelkedett és ezzel megdöntötte az eddigi magassági világrekordot, amely 20 ezer méter volt. A léggömből rádiójelentést adtak le, amely szerint a csónak legénysége kitűnően érzi magát, bár a külső hőmérséklet -77° . Jelentették azt is, hogy a megfigyelőnek sikerült fontos megállapításokat tenni a kozmikus sugarakkal kapcsolatban. A léggömb kedden este simán le is ereszkedett a földre.

Moszkvából jelentik délután 2 órakor: Alaptalannak bizonyult az a hír, hogy Osso Aviahim orosz léggömb kedden délután leszállt volna. A léggömb fedélzetéről már kedd délután 5 óra óta nem érkezik semmi hír s a rádióösszeköttetés is megakadt.

Halálos bányász-szerencsétlenség. Turda. Saját tud. A közeli Cheia községben levő Gombos-féle alabastrom-bányában Pálfi Gabor 33 éves bányamunkásra kőfejtés közben rázuhant egy hirtelen levált, több mázsás súlyú kőtömb s a felette levő vastag földréteg. Társai alig tudták kiásni a kőszírből. Még élve szállították a turdai kórházba, ahol pár órai kintlódás után kiszervezték. Özvegye és két kis árvája siratja.

Amerika törvényt hozott a dollár aláértékeléséről

Felére csökkentik az aranyértéket

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök aláírta a dollár aláértékelési törvényt és kijelentette, hogy életének ez a legszebb születésnapi ajándéka. Az elnök ugyanis ma 52 éves.

A kincstár a dollár aláértékelési törvény alapján átveszi a bankok aranytartalmát.

Londonból jelentik: Pénzügyi körökben azt várják, hogy Roosevelt 60 arany centhen fogja megállapítani a dollár aranyfolyamat, amelyet aztán fokozatosan 50 centre csökkent.

Az amerikai, angol és francia sajtó szerint már bizalmas tárgyalások folynak a font és a dollár árfolyamának 1:4.75 arányban való rögzítésére.

Megállította a miniszter a községi tanácsok feloszlását. București. Saját tud. A belügyminiszter elhatározta, hogy felfüggeszti a községi tanácsok feloszlására vonatkozó folyamatban levő munkálatokat. Újabb feloszlás már csak a közigazgatási törvényt módosító javaslat megszavazása után lesz.

A királyi tábla megsemmisítette a Banca József törvényszéki ítéletét. Szerdán került a királyi ítélőtábla elé az oradeai szőlőben történt gyilkosság tettese, Banca József 20 éves legény, aki május 15-en meggyilkolta és megsemmisítette Jámbor Imre nevű kocsis legényt. A törvényszék 14 és fele évi börtönrre ítélte. A táblán Jonescu főügyész az ítélet súlyosbítását kérte és azt fejtette, hogy ha halálos ítélet lenne, azt kérné az elvetemült vádlott fejére. Ezzel szemben dr. Sangeorgeanu védő semmisségi panaszt és illetékességi kifogást jelentett be azzal az indoklással, hogy olyan nagy volt a közhangulat a városban a gyilkos ellen, hogy az alól a törvényszéki bíróságnak sem lehettek mentesek. A tábla elfogadta a védő álláspontját, a törvényszék ítéletét megsemmisítette és a bűnügyet a semmisségi bizottsághoz tette, egy más város bíróságának delegálása iránt.

Negyven új tanítót helyeznek el a Székelyföldön. Odorheiu. Saját tud. Odorheiu megye több községében tömegesen kezdenek ismét lépéseket tenni állami iskolák létesítése iránt. Hír szerint 40 ókirályságbeli tanítót akarnak a megye különböző községeiben elhelyezni éspedig ugyiltszik elsősorban a felvidéki, tehát a katolikus községekről van szó. Ilyenek többek között Beclean, Cadișeni, Morareni, Lupeni, Zetea, Căpâlnița, Tarnovița, stb. Az iskola létesítését azzal kezdik, hogy az új tanító megjelenik a községben s ott lakást követel a maga számára. Pedig az állami iskola még nincs is létesítve, meg sem kezdhetette működését. Az érdekelt községekben mindenütt a követelményeknek teljesen megfelelő felekezeti iskola van, amelyet a legtöbb helyen csak nemrég fejlesztettek több tantervűvé, ami megfelelő építkezéssel, tehát nagy vagyoni megterheléssel is járt. Még ki sem tudták heverni a községek ezt az anyagi megterhelést s a mai nehéz időkben már újabb terhelés vállalására kényszerítik őket. Ugyiltszik az Anghelescu-féle iskolapolitika hamar kezdi éreztetni hatását a Székelyföldön.

Azt az aradi uriaszonyt, aki szeptember 8-án a radnai búcsún 100 darab Kis Szent Teréz képet vett át Kuchta Endrénéttől eladás végett, ezután is kéri az oradea-ujvárosi római katolikus plébánia hivatal, hogy címét közölni sziveskedjék.

Az érdekelt előfizetőink szíves figyelmébe. Felkérjük t. előfizetőinket, hogy határozatos és esedékes díjaikat címünkre átutalni sziveskedjenek, nehogy lapunk küldése ennek elmulasztása esetén, akadályba ütközzék.

Könyvüldonság!

Trochu-Arva Nagy Bálint
Vianney Szent János,
az arsi plébános élete

A francia akadémia által pályakoszorozott mű.
Ara lüzve 150 lei és portó.

Ártható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál

* **Akiknek a szív működése rendetlen, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc „József“ keserűvizet.** Szívszakorvosok megállapították, hogy a **Ferenc József víz** szívvelszirosodásnál és billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat.

Eljegyzését tartotta, amikor elfogták a vasúti álláspektort. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Megírtuk annakidején, hogy Petru Rareş állomáson sikerült a csendőrségnek letartóztatnia Cozma Grigore bazargici illetőségű fiatalembert, éppen abban a pillanatban, amikor inspektori minőségében a vasúti fűtőháznál anyagszámadásokat akart vizsgálni. A helybeli vizsgálóbíró most állítja össze bűnlajstromát és kiderült, hogy ez a jömegjelenésű fiatalember, aki a timişoarai műegyetem hallgatója volt valamikor, Resva, Penescu, Al. Cosma, Vasile Danilă, Veler Dumitru, Stancu, Budescu és Goldişteanu álnevek alatt a szélhámosságok sorozatát követte el, amely paratlan a közelmúlt bűnügyi krónikájában. Nem kevesebb, mint negyven állomáson tartott, mint inspektor vizsgálatot és minden alkalommal nagyobb összegeket vett fel azért, hogy elnézzen különböző szabálytalanságokat. Az állomásokról 200 ezer leire értékelt vasúti jegyet lopott el, amelyeket aztán értékesített. Petru Rareş állomás pénztárából is 13 ezer lei rétékű vasúti jegyet lopott el és amikor a csendőrség lefogta, éjjel sikerült megszöknie a fogdából. Körözést adtak ki ellene és a csendőrség C. Lung muscel-megyei községben akkor fogta el, amikor magát görögkeleti teológusnak kiadva, Jonescu nevű görögkeleti pap leányával eljegyzését tartotta. Elfogatásának a híre az ország több rendőrségétől jött megkeresés a család, lopás bűncselekményeknek olyan áradatával, hogy egy év is beletelik, amíg bűnlajstromát összelehet állítani.

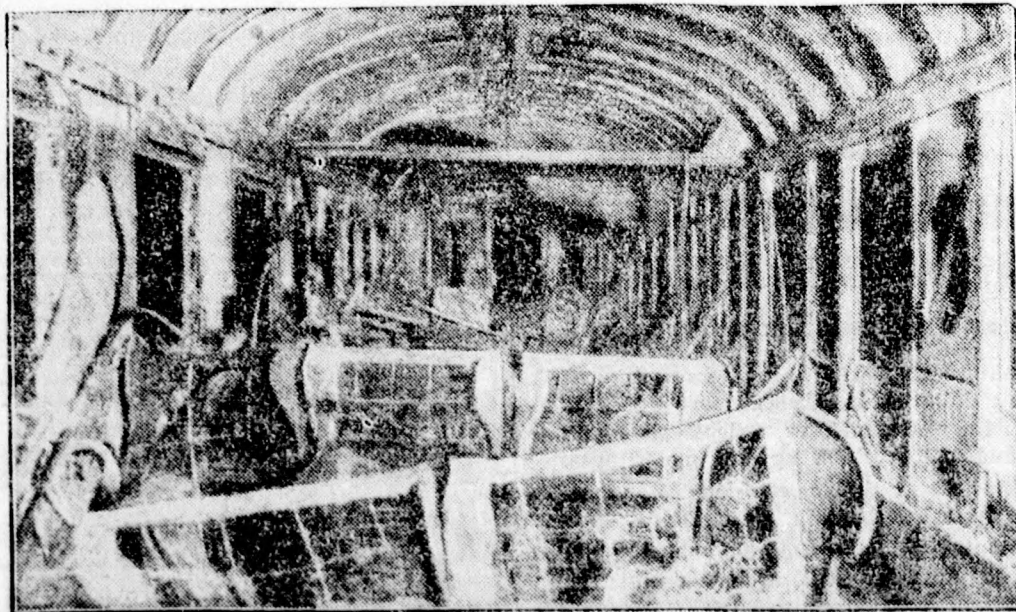
Életével fizetett a saját fájáért. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Barbó József ineni lakos, gazdálkodó a saját erdejébe ment és onnan egy szál fenyőfát fágott le és szánjával hazafelé indult. Utközben találkozott Kósa Árpád mihaileni birtokossági erdőőrrel, aki megállásra szólította fel és azt követelte, hogy Barbó vigye a fát a községhezára mindaddig, amíg eldől, hogy joga volt-e fát hozni az erdőből. Barbó kijelentette, hogy a fát a saját erdejéből hozza és nem hajlandó azt a községhezára vinni, azonban bármilyen kihágási eljárást eltűr. Szánjával tovább hajtattott, amire Kósa, az erdőőr lekapta puskáját a válláról és utána lőtt. A golyó szíven találta a szerencsétlen gazdát és még a helyszínen kiszenvedett. A gyilkos erdőőrt letartóztatták és az eddigi vizsgálat azon eredményéért, hogy fegyverét jogtalanul használta, gyilkosságért eljárást indítottak ellene. Kósa most vizsgálati fogságban van, amelyet harminc napra megerősített a törvényeszk.

Katolikus papok élete Szovjet-Oroszországban. (Varsó). Orosz fogságból kiszabadult katolikus papok érdekes dolgokat beszéltek el azokról a szenvedésekről, amelyeket a bolsevik börtönökben kellett kiállaniok. 1932 július 6-án — mondotta az egyik kiszabadult pap — több társammal a Kremlbe hurcoltak, ahol Pauker komisszár vett át bennünket. Ez az ember valószínűleg örjögött, amikor meglátott bennünket, káromkodott, szidta a papát, mert nem feleltem kérdéseire. Julius 12-én Archangelsk felé vittek a Fehér-tenger környékére s ott több hónapon keresztül egyedül voltam egy börtön cellájában. 1933 január elsejétől kocsisokká tettek egy gazdaságban, ahol lovakat, teheneket gondoztunk. Itt már majd elpusztultunk az éhségtől. Táplálékunk főtt csalan, tengeri kagyló és béka volt. Amikor egyik fogolytársunknak sikerült megszökni, megerősítették az őrséget. Julius utolsó napjaiban a Solov szigetre hurcoltak s újra magánzárkába helyeztek. Augusztusban minden felvilágosítást megtagadva, repülőgépen ismét a Fehér-tenger mellé vittek. Onnan Moszkvába toloncoltak és a Butyrki börtönben helyeztek el. Október 19-én Kownoba kerültünk mint cserefoglyok és kiszabadultunk.

Az „amerikai Gandhi“.

William Harrison Goddel amerikai fiatalember hosszabb időt töltött Indiában és anynyira megszívlelte a „Mahatma“ tanításait, hogy Amerikában fellépett hindu-vezérnek. Felszólalásait egyenesen Roosewelthez intézi, azonban sem a kormány, sem a sajtó nem veszi komolyan. Mindaddig csak gúny tárgyát képezi a Gandhit utánozó ifjú.

A Berlin—Susak közötti expressz-vonaton robbant pokolgép rombolása. Írtunk már arról a pokolgépes merényletről, amely a Berlin—Bécs—Marburg—Susak között futó expressz-vonaton történt. A hálókocsiban elhelyezett pokol gép három embert ölt meg. Képünk a pokol gép szörnyű rombolását mutatja.

Afriai emberek a braşovi állomáson. Saját tud. Egy kis dolgunk akadt tegnap az állomáson. Várnunk kellett és unalmunkban bementünk a II. osztályú váróterembe. A váróterem végén négy hatalmas bőröndöt pillantottunk meg, amelyeken meglehetősen nagy papírlapok voltak ragasztva ezzel a felirással: Wien Ost—Bucureşti—Constanţa—Alexandria—Port Said—Dykauti—Eilgut.

— Ez valami világszerte holmija! — állapítottuk meg. A bőröndök közelében egy nem mindennapi megjelenésű ur ült, magas, vallas alak, arcát bronzszínűre festette a nap. Szembe vele egy pap.

Bemutatkozom.

— Pater Schultz Aus Wien — mondja a pap. Stefan Gergely — így szól a barnaarcu.

— Jól értették, Gergely? — kérjük.

— Igen — és ha úgy tetszik, beszélhetünk magyarul is. Pécsen születtem kérem...

— Csak azt szeretnénk kérdezni, hogy azok a bőröndök az önöké?

Mosolyogva mondja Herr Stefan Gergely:

— Igen.

— Talán csak nem Afrikába szándékoznak utazni?

— De bizony oda. Illetve visszautazunk Schultz atyával együtt. Féléve jöttünk Európába és már haza kell mennünk.

— Hazamenni? Hát ezt, hogy értsük?

Gergely István mosolyogva feleli:

— 1923 óta Abessziniába „megyek haza“. Van egy kis kávéültetvényem Addis-Abeba közelében. De nehogy félreértsen — a közelében szót afrikai értelemben használom. Körülbelül 250 kilométerre van a farm Abessziniá fővárosától. Ugy jó hatnapi járásra.

— És Schutz atya?

— Ő a „legközelebbi“ szomszédom. Misszionárius. A környék egyetlen kórházának orvosa, papja, építője. A „környék“ akkora mint fő Erdély.

— Miért jöttek Európába?

— Pillangókat, bogarakat, ásványokat és növényeket hoztunk az európai muzeumoknak.

— Melyeknek?

— A British muzeumnak és a bécsinek Schultz atya meg holmi állomkórbaktériumokról írt tanulmányt.

— Hogyan került Abessziniába?

— Ez hosszú mese. 1917 elején orosz fogságban kerültem a századommal együtt...

— Bocsanat, talán csak nem volt katonatiszt?

— De igen! — Kapitány voltam az osztrák-magyar hadseregben. De meséljem tovább. Bakuba vittek. Aztán jöttek a vörösek. Menekülés a Kaukázuson keresztül. Damaszkus—Aleppo—Port Said a további állomásaim. Onnan Adenbe kerültem. Utcai fényképezésből éltem. Ott találkoztam egy franciaival, akinek vállalkozószellemű emberekre volt szüksége és az abessziniái kávéültetvényére vele mentem. 1923 júniusában értem oda — azóta vagyok Abessziniában „otthon“. A farmot négy év mulva átvettem a gazdámtól. Ő megunt a feketéket és a szunyogokat — én nem.

— Miért jöttek Braşovba?

— Nem akartunk mi itt kiszállni. Az egyik csomagunk megerősült (orvosságok vannak benne), azt javítottuk ki. Délelőtt érkezünk és most este megyünk is tovább. Constanţán szállunk hajóra.

— Mikor jönnek megint Európába?

— Nem tudom. Talán pár év mulva.

— Még egy utolsó kérdést: milyen ott az élet?

— Küzdelmes és nehéz. De nincs annyi politika, mint Európában...

Beérkezik a gyors. Páter Schultz és Gergely István volt kapitány, kávéültetvényes — beszélnek. Kezet szorítva elbucszunk.

— A viszontlátásra! — szól a kapitány úr. — Isten önnel! — mondja a bécsi származású misszionárius.

A vonat lassan kigördül. Viszi a volt kapitányt és kedves szomszédját messze, idegen föld-részre.

Magyarok! Olvassátok és terjesztétek a legszívesebben magyar napit
Erdélyi Lapok

SPORT

Félnek az osztrákok az olaszok elleni Európa Kupa mérkőzésről

Braine, a Sparta centeresatára csehszlovák állampolgár lesz, hogy résztvehesse a római labdajátékbajnokságon

Bécsből jelentik: Bécsi sportkörökben aggodva várják a februári olasz-osztrák válogatott mérkőzést és a Ring-kávéház pesszimistái körülből olyannak látják a helyzetet, mint a magyarokét Frankfurtban. A pihent olaszokkal szemben a másfélhónapos turától agyonstrapált osztrák játékosok állnak ki, legnagyobb részük éppen a téli erőltetett munka miatt nincsen formában, nem beszélve a sérültekről. Meisl helyzete is veszedelmesen hasonlít Nádaséhoz.

Hosszu idő óta nem látta a játékosokat, akik közül válogatnia kell és ami még kellemetlenebb, az osztrák szövetségi kapitány köztudomásulag maga is külföldi felolvasó-köruton volt, ahonnan csak mostanában tért vissza. Az elégedetlenek azt mondják, hogy nemcsak az olaszok elleni csapatot, de már a világbajnoki tornán résztvevő válogatott keretet is régen össze kellett volna állítani, mint ahogy azt a csehszlovákok tették. Most már kétségtelen, hogy Meislnek a februári mérkőzésre ugyszólván látatlanban kell összeállítani csapatát és nincs kizárva, hogy a sötétben látóknak lesz igazuk... az agyonfáradt, tartalékos és készületlen Wundermannschaftot egy frankfurti vereség lehetsége várja Olaszországban.

Baj van a világbajnoki torna előkészületei miatt is. Az eredeti terv szerint a kijelölt válogatott keret játékosai részére a szövetség 4-6 hetes kiméleti időt igényel az egyesületektől, amiről viszont a nagy ligacsapatok, mint pl. Rapid, Austria, Admira, Vienna, hallani sem akarnak. Fenti egyesületek azzal érvelnek, hogy a világbajnokságon való részvétel ugyanis hosszú időre megfosztja őket legjobb játékosaiktól, amibe az osztrák sport érdekében még valahogy beletörődnének, arról azonban, hogy a szezon kezdetén másfél hónapig lemondjanak a sztárokról, szó sem lehet. Most már mindenki érdeklődéssel várja a fejleményeket.

Az osztrákokkal és magyarokkal ellentétben a csehszlovákok máris lázasan készülődnek a római világbajnokságra. A csehszlovák válogatott keret már hetek óta készen van és egyre-másra tartja előkészítő mérkőzéseit elsőrangú sparring-partnerekkel. (Most vasárnap a bécsi WAC mérkőzött ezzel a válogatott kerettel). Még egy meglepetéssel szolgál Prága. A csehszlovák fővárosból jelentik, hogy e héten megkapja csehszlovák állampolgárságát Braine, a Sparta belga származású kitűnő középcsatára. A középcsatár személye már hosszú idő óta komoly fejtörést okozott a csehszlovák szövetségnek, mert sem Sobotka, sem Nejedly nem rendelkeznek olyan klasszissal, ami lehetővé tenné, hogy a világbajnokságon eredményesen képviselhetnék országuk

színeit. Braine naturalizálásának kérdése már régebben felmerült, véglegesen azonban a Berlin-Prága városközi mérkőzés döntötte ezt el, ahol a győzelem oroszánrésze a belga centert illette. A tavasz szövetség ekkor elhatározta, hogy gyorsan megszerzi neki az állampolgárságot. Beavatott körökben úgy tudják, hogy a hivatalos formáságok megkerülésével, a csehszlovák futball érdekeire való tekintettel, az úgy pár nap alatt kezdődően elintéződik és Braine már a lengyelek ellen résztvehet a válogatott csapatban.

Andor Leon.

Megtartják a Max Schmeling és Max Baer közötti revansmérkőzést. Newyorkból jelentik: A német ökölvívás legkiválóbb képviselője, Max Schmeling és Max Baer között létrejön a revansmérkőzés. Schmeling kedden aláírta a szerződést, amelynek értelmében április folyamán 12 menetes küzdelemben méri össze erejét Baerrel. Loudaro, Baer menedzser, Baltimoreból Hollywoodba utazott, hogy Baerrel aláírassa a szerződést.

SZÍNHÁZ

Premier az oradeai színházban

Bús-Fekete László: Több mint szerelem... című színdarabja — amelyet kedden este mutatott be Oradeán Parlagi színtársulata — kétségtelenül irodalmi igényekkel készült. A színpadi játék azonban lényegében semmivel sem több, mint a szerző eddigi művei és feltétlenül kevesebb, mint — a szerelem...

A fiatal és szegény orvosnő, aki Budapesten éli küzdelmes életét, tízéve szerelmes a szegény és zseniális tanársegédbe, akinek nagyszerű terveit és elgondolásait vannak, de anyagiak híján, képtelen ezeket megvalósítani. A tanársegéd is végtelenül szereti az orvosnőt, aki végső elkésztésében ráveszi a tanársegédet, hogy vegye feleségül egy gazdag gyáros leányt, hogy terveit megvalósíthassa és érvényesülhessen, de mint ember örökre az övé maradjon. A tanársegéd azonban — belsejét a gazdag leányba, az orvosnő pedig beletörődik ebbe és lemond szerelméről. Az elgondolás vakmerően merész, a részletek egy rutinos színpadiro nagyszerű kvalitásait dicsérik, de az egész egybevetve, valószínűtlen és hazug és sem erkölcsileg, sem emberileg nem megnyugtató.

Az orvosnő szerepét Ligeti Margit játszotta: finom színpadi jelenség s egy intelligens nő megértésével igyekezett a mindenestre nőies skálájú szerepet eljátszani, amelynek egy női lélek rajongásától, a lemondásán, majd kétségbeesésén és gyűlölettel keresztül a megnyugvásig kellene vezetni. Vass Piri játszotta a gazdag gyáros leányt s most láttuk első nagy szerepében; kellemes meglepetés volt, frissen, üdén, elragadó nőies melegséggel és kedvességgel alakította szerepét, amelynek egyetlen szavát sem ejtette el; választékosan elegáns volt és őszinte tapsokat kapott. A nők közül még Mihálkó Gizinek volt nagyobb szerepe, aki élő-eleven alakot teremtett és illuzióteltően kedves volt. Az epizód szerepekben Miklóssy Margit, a feltűnően szép Kós Dodó, Czoppán Flóri és Fekete Kató kifogástalanul játszottak. A férfiak közül Tóth Elek alakítása volt tökéletes; ez a valóban művész-ember éli a szerepét, nem úgy mint Mézáros Béla, aki sok igyekezettel bár és rutinosan, de mindig csak megjátsza, amit alakít. Talán szerepe is valószínűtlen volt ez aikaiommal (csupán az epizódalakok valószínűek és életből

A NAC közgyűlése Oradeán. A NAC folyó évi február hó 4-én tartja meg az otthon helyiségeiben XXIV-ik évi rendes közgyűlést, délelőtt 11 órai kezdettel, amelyre tisztelettel meghívjuk az összes tagokat. Napirend: 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtitkari jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Számvizsgálók jelentése. 5. Futballszakosztály jelentése. 6. Tennis-szakosztály jelentése. 7. Ping-pong szakosztály jelentése. 8. Turista szakosztály jelentése. 9. Vívószakosztály jelentése. 10. Tisztikar felmentvénye. 11. Új tisztikar választása. 12. 25 éves jubileumot előkészítő bizottság megválasztása. 13. Új fegyelmi szabályzat jóváhagyása. 14. Esetleges indítványok. A közgyűlésen csakis azon indítványok lesznek tárgyalva, amelyek írásban 48 órával a közgyűlést megelőzően a titkári hivatalhoz beadták. A közgyűlésen csakis azok bírnak szavazati joggal, akik nincsenek tagdíjhátralékban, illetve akik már a január havi tagdíjnyugtájukat is fel tudják mutatni. Ennek érdekében úgy intézkedünk, hogy tagdíjat a közgyűlés megkezdése előtt az otthon helyiségeiben is lehet fizetni. Elnökség.

Február 18-án kezdődnek a ligamérkőzések. Budapestről jelentik: Az MLSz elnöksége legutóbbi ülésén a február 11-ére tervezett ligabajnoki szezonmegnyitót február 18-ára elhalasztotta. Február 11-én a magyar B) válogatott csapat mérkőzik Romában Budapest elnevezéssel Róma csapata ellen. Ezt a mérkőzést Barlassina fogja vezetni. Az elnökség úgy döntött, hogy február 6-án az országos tanácsülés foglalkozik majd a világbajnoki előkészületekkel. Beavatottak tudni vélik, hogy ezek az előkészületek esetleg felelős válogatóbizottság megalakításával fognak végződni.

valók), de sok bizonytalan és hamis hangja volt. Nagyszerű figura Tompa Béla egyetemi tisztje, s az epizód szerepekben Tompa Sándor, Balázs Samu, Rajnai Sándor, Örvössy, Antal és Stoll Béla tűntek ki. A rendezés aprólékosan talán gondosnak mondható, de a színdarab második fele vonatott, nehézkes s a színváltozatok kinos technikai zavarai gondatlanságra vallanak, minden illuziót megtörnek és a szó szoros értelmében agyonütik az előadást.

Heti műsor:

ORADEA:

Csütörtökön délután 4 órakor 10 és 17 lejes helyárrakkal: **Pénz nem minden.**
Csütörtökön este fél 9 órakor: **Több mint szerelem.** Rendes helyárrakkal.
Pénteken este fél 9 órakor premier: **Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.** A legjobb, legszenzációsabb és legnagyobb sikerű operett. Rendes helyárrakkal.
Szombaton délután 4 órakor: **Aranyifju.**
Szombat este 9 órakor: **Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.** Rendes helyárrakkal.
Vasárnap délelőtt 11 órakor matinén 10 és 17 lejes helyárrakkal: **Timosa.** A darab eredeti zenéjével.
Vasárnap délután 3 órakor: **A nyitott ablak.** Mérsékelt helyárrakkal.
Vasárnap délután 6 órakor: **Több mint szerelem.** Rendes helyárrakkal. — Vasárnap este 9 órakor: **Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.** Rendes helyárrakkal.
Hétfőn: **Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.** Rendes helyárrakkal.

ARAD

Csütörtök: **Kék lámpás.**
Péntek este fél 9 órakor: **Kadottszerelm.**
Szombat este 9 órakor Szendrei Mihály színgazgató színészi működésének félévszázados jubileuma és búcsúja a színpadtól: **Hattyu.**

TIMISOARA:

Csütörtök délután: **Bolonóra.** — Este: **Egy csók és más semmi.**
Péntek: **Feketeszaru cseresznye.**

SATU-MARE:

Csütörtökön: **Aranyifju.**
Pénteken: **Bolonóra.**
Szombaton délután 3 órakor: **Egy csók és más semmi.** — Délután 6 órakor: **Több mint szerelem.** — Este: **Román előadás.**

TABUL-MURES:

Csütörtök: **Előre megfontolt szándékkal.**

Újból kaphatók a legszebb

leánykönyvek

Gergely: A művelt leány (szép amatorkötés)	Lei 84
Gerey: Mai lányok útja (szép amatorkötés)	" 120
Csaba: Amit a serdülő lánynak tudni kell (szép amatorkötés)	" 100
Jámbor: Levelek hugomhoz I., II., III. füzeve	" 120
kötve	" 160

Vidékieknek is a pénz és 10 lei portó előzetes beküldése esetén azonnal szállítja a ERDÉLYI LAPOK központi irodája

